

Liikkumista tukevan palvelun vakiotaksi- ja yksinkulkuoikeudet 2026

Keski-Pohjanmaan yksilöasioiden jaosto 17.06.2026 § 60
2910/00.02.08/2026

Valmistelija Sosiaalijohtaja Tarja Oikarinen-Nybacka,
t.oikarinen-nybacka(at)soite.fi

Yksilöasioiden jaosto on pyytänyt selvitystä vakiotaksioikeuksien ja yksinkulkuoikeuksien määrästä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella. Asiasta on koottu selvitys. Vakiotaksi- ja yksinkulkuoikeudet sisältyvät Soiten kuljetuspalvelujen perusteisiin ja soveltamisohjeisiin.

Perusteet vakiotaksille on kirjattu kuljetuspalvelujen kriteereihin seuraavasti; "Vakiotaksin myöntämiseen tulee olla erityinen terveydentilasta johtuva peruste, joka vaatii kuljetuspalvelun järjestämistä tavanomaista poikkeavalla tavalla. Soitessa vakiotaksin saavat automaattisesti yksinmatkustavat lapset, kun kysymyksessä on vapaa-aika- tai asioimismatka. Muissa tilanteissa vakiotaksin saaminen edellyttää hakijalta erityistä terveydentilasta johtuvaa perustetta, joka voi esim. olla vaikea kipuoireyhtymä, vaikea aistiylherkkyys, vaikea epilepsia tai vaikea psyykinen sairaus. Edellä mainituissa kuljettajan tulee tietää henkilön terveydentilaan liittyvä yksilöllinen avuntarve matkan aikana, jotta henkilö voi käyttää hänelle myönnettyä kuljetuspalvelua."

Vakiotaksioikeus tarkoittaa voimassa olevien myöntämisperusteiden ja soveltamisohjeiden mukaan seuraavaa;
"Vakiotaksioikeuden saanut asiakas voi tilata kuljetuksen suoraan vakiotaksilta. Asiakas saa tiedon sopimuskumppaneista palvelun myöntäjältä. Vakiotaksi ilmoittaa tilatun kuljetuksen matkapalvelukeskukseen. Mikäli vakiotaksi ei voi toteuttaa kuljetusta, vakiotaksi järjestää korvaavan kuljetuksen. Mikäli korvaava kuljetus ei järjesty vakiotaksin toimesta, liikkumisen tuen palvelunsaajalla on oikeus tilata kuljetus suoraan matkapalvelukeskuksesta. Tilauksen yhteydessä tulee kertoa, että vakiotaksi ei saanut järjestettyä kuljetusta. Lähtökohtana vakiotaksin käyttöoikeudelle on, että kuljettaja tuntee asiakkaan terveydentilan liittyvän avun ohjauksen ja valvonnan tarpeen kuljetuksen aikana."

Yksinkulkuoikeus on soveltamisohjeiden mukaan seuraava;
"liikkumisen tuen palvelunsaajalle voidaan myöntää yksin kulku oikeus, mikäli yksin kulkuoikeuden käyttö on hänen vammansa/sairautensa aiheuttamat toimintakyvyn rajoitteiden vuoksi välttämätöntä. Yksinkulku oikeuden saaneen asiakkaan kuljetusta ei yhdistellä muihin kuljetuksiin. Yksin kun oikeudenkäyttöön on oikeutettu asiakas, jonka vamma/sairaus estää hänen tosiasiallisen osallistumisensa yhdisteltyyn kuljetukseen. Asiakkaan tulee esittää yksilökohtaiset perustelut erillisoikeuden saamiseksi. Asiakas saa viranhaltijapäätöksen hänelle mahdollisesti myönnetystä erityisoikeudesta."

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella on yhteensä 165 vakiotaksi-/yksinkulkuoikeuden saanutta asiakasta, näistä asiakkaista iäkkäitä on yhdeksän (sosiaalihuoltolain perusteella päätöksen saaneita), muut ovat saaneet päätöksen vammaispalvelulain perusteella. Vammaispalvelulain mukaisessa kuljetuspalvelussa oli vuodenvaihteen tilastossa yhteensä 544 yli 65-v täyttänyttä henkilöä, joten myös vammaispalvelujen päätöksen perusteella voi olla iäkkäällä vakiotaksioikeus. Kaikilla lapsilla on yksinmatkustusoikeus asioimis- ja vapaa-ajan matkoilla, niitä ei yhdistetä, näitä asiakkaita on yhteensä 37. Tarvittaessa lasten kuljetuksia voidaan yhdistää toisten lasten kuljetuksiin, mutta ne kirjataan vakiotaksina, koska asiakasprofiili ei muuhun taivu tällä hetkellä.

Vammaispalveluista arvioidaan, että vakiotaksi- ja yksinkulku-oikeuksien määrä tulee todennäköisesti laskemaan, kun liikkumista tukevien palvelujen päätökset tarkistetaan kesän aikana. Tulkinta on tarkentunut ja yhdenmukaistunut keskitetyn välitystoiminnan toimintavuosien myötä.

Oheissa taulukossa on koottu yhteen erityisoikeudet eri päätösrhythmissä:

Resurssi	Palvelu	1-5/2026
Vakiotaksi	lääkäiden liikkumista tukeva palvelu	9
	Työikäisten liikkumista tukeva palvelu	2
Vakiotaksi- ja yksinmatkustusoikeus	Vammaispalvelun kynnysliikkumisen tuki opiskelumatkoihin VPL25	2
	Vammaispalvelun liikkumisen tuki vapaa-aikaan VPL25	10
Vakiotaksioikeus	Vammaispalvelun liikkumisen tuki vapaa-aikaan VPL25	10
VP Vakiotaksioikeus	Vammaispalvelun liikkumista tukeva palvelu	71
VP Yksittäinen taksi, sekä vakiotaksi	Vammaispalvelun liikkumista tukeva palvelu	66

Päätösehdotus

Yksilöasioidenjaosto merkitsee selvityksen tiedoksi.

Päätös

Yksilöasioiden jaosto hyväksyi päätösehdotuksen.